

Pracownia Projektowa LIBRA, arch. Elżbieta MACHLARZ, 41-500 Chorzów, ul. Pokoju 154
LIBRA - tel. kom.: 608 825 577, e-mail: emachlarz1@interia.pl; A. Węglarczyk - tel. kom.: 608 208 715, e-mail: aweglarczyk@interia.pl

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dla dokumentu:

projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla
obszaru zlokalizowanego przy ulicy Częstochowskiej
w miejscowości Zawada w Gminie Mstów
sporządzanego w związku z uchwałą nr XXIX/247/2021 Rady Gminy Mstów z dnia 14 maja
2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego przy ulicy Częstochowskiej w
miejscowości Zawada w Gminie Mstów

Autor: Andrzej Węglarczyk

**mgr inż. arch.
Andrzej WĘGLARCZYK**
uprawniony do projektowania
w planowaniu przestrzennym
upr. nr 304/88 Ministra GPiB z dn.18.02.1988 r.
tel.: 608208715; e-mail: aweglarczyk@interia.pl

Chorzów – 2022 r.

Spis treści:

1. CZĘŚĆ OGÓLNA.....	3
1.1. Zestawienie materiałów formalno-prawnych	3
1.2. Wykorzystane opracowania i dokumentacje, uwagi metodologiczne	3
1.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektu planu miejscowego.....	5
1.4. Powiązania projektu planu miejscowego z innymi dokumentami planistycznymi gminy Mstów.....	5
2. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANYCH DOKUMENTÓW ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	6
3. OKREŚLENIE OBSZARU ZMIAN PRZEZNACZENIA oraz ISTNIEJĄCEGO ZAGOSPODAROWANIA	6
3.1. Obszar zmian przeznaczenia	6
3.2. Istniejące przeznaczenie i zagospodarowanie	7
Obszary zainwestowane	7
Uzbrojenie terenu.....	7
4. ANALIZA I OCENA WARUNKÓW NATURALNYCH I STANU ŚRODOWISKA	7
4.1. Warunki naturalne.....	7
Położenie i rzeźba terenu	7
Budowa geologiczna i warunki geologiczno-inżynierskie	7
Warunki hydrologiczne	8
Gleby.....	8
Klimat	8
Stan atmosfery.....	9
Wartości przyrodnicze	9
Klimat akustyczny	9
Powierzchnia terenu	9
Lasy	9
4.2. Obszary chronione i cele ochrony, zagrożenia	9
Obszary chronione.....	9
Zagrożenia	9
Podatność na degradację	10
5. INNE ELEMENTY MAJĄCE WPŁYW NA STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO	10
5.1. Zabytki i wartości kulturowe	10
5.2. Rolnicza przestrzeń produkcyjna	10
5.3. Stosunki własnościowe	10
6. OGÓLNA OCENA STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	10
7. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI USTALEŃ PLANU	11
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU, ORAZ SPOSOBY ICH UWZGLĘDNIENIA	11
8.1. Cele ochrony ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym.....	11
8.2. Cele ochrony ustanowione na szczeblu krajowym.....	11
8.3. Inne problemy środowiska	12
9. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTOWANEGO PRZEZNACZENIA TERENÓW NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA.....	12
10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	13
11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE.....	13
12. INFORMACJE O TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	13
13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	13

1. CZĘŚĆ OGÓLNA

Zakres, szczegółowość i metoda opracowania prognozy zostały uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Częstochowie.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest opiniowana – wraz z projektem zmian planu – przez organy ochrony środowiska i wykładana do publicznego wglądu w trybie określonym w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, co umożliwia przedkładanie uwag i wniosków formułowanych przez zainteresowanych i zapewnia ich rozpatrzenie przez organ administracji publicznej.

1.1. Zestawienie materiałów formalno-prawnych

W „Prognozie...” uwzględniono warunki określone w przepisach powszechnie obowiązujących, a w szczególności w niżej wymienionych:

- 1) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
 - 2) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
 - 3) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska;
 - 4) ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
 - 5) ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
 - 6) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach;
 - 7) ustawa z dn. 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
 - 8) ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
 - 9) ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane;
- wraz ze wszystkimi wynikającymi z ww. ustaw rozporządzeniami.

Wymagania, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko określa ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 247 ze zmianami).

1.2. Wykorzystane opracowania i dokumentacje, uwagi metodologiczne

Prognozę oddziaływania opracowano na podstawie wizji terenowych i inwentaryzacji obszaru projektu planu miejscowego obszaru zlokalizowanego w miejscowości Zawada w Gminie Mstów przeprowadzonych przez projektantów planu, wykorzystano też dane pochodzące z:

- dokumentacji obowiązującego „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mstów*” uchwalonego uchwałą nr XXIII/175/2012 Rady Gminy Mstów z dnia 29 czerwca 2012 roku w sprawie zmiany „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mstów*”,

- dokumentacji obowiązującego planu miejscowego Gminy Mstów w granicach sołectwa ZAWADA, UCHWAŁA NR XXVIII/216/2016 RADY GMINY MSTÓW z dnia 23 grudnia 2016 r.,
- „Prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Mstów w granicach sołectwa Zawada” (opracowanie mgr Łukasz Białozor) do obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Mstów uchwalonego w 2015 r.,
- dokumentacji pn.: „Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Mstów /Aktualizacja/, mgr Izabella Maszczyńska, Częstochowa, sierpień 2009 r.,
- dokumentacji pn.: „Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego”, opracowanie opublikowane na stronie: http://bip.slaskie.pl/przest_plan/pzpws.htm,
- archiwalnych dokumentacji środowiskowych.

Sporządzając „Prognozę...” wykorzystywano również dokumentacje, mapy, informacje, materiały ekofizjograficzne oraz inne opracowania:

- 1) ortofotomapy obszaru opracowania udostępnione na stronie internetowej geoportal.gov.pl;
- 2) mapa ewidencji gruntów i budynków obszaru opracowania;
- 3) materiały dotyczące rozmieszczenia sieci i urządzeń infrastruktury technicznej;
- 4) dyrektywy EWG udostępnione na stronach internetowych natura2000.gdos.gov.pl oraz natura2000.mos.gov.pl;
- 5) rejestry obszarów chronionych udostępnione na stronie internetowej katowice.rdos.gov.pl;
- 6) dane z komunikatów bieżących PIOŚ;
- 7) „Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce wymagających szczególnej ochrony” udostępniona na stronie internetowej Państwowego Instytutu Geologicznego ikar2.pgi.gov.pl;

Analizowano wpływ i ewentualne skutki realizacji poszczególnych ustaleń planu na takie elementy jak różnorodność biologiczna, zdrowie ludzi, istniejące - fauna i flora, stan atmosfery, powierzchnię ziemi, krajobraz, wody powierzchniowe i podziemne, klimat i zasoby naturalne, we wzajemnym powiązaniu tych elementów środowiska i oddziaływaniami na te elementy.

Analiza skutków realizacji ustaleń projektu planu na środowisko nie ograniczała się wyłącznie do obszaru obejmującego same ustalenia, ale wykraczała poza ich zasięg.

Obszar objęty opracowaniem nie jest monitorowany, w związku z czym brak jest badań o stanie środowiska i identyfikacji jego zagrożeń.

W prognozie analizowano trafność doboru rozwiązań niektórych (znanych na etapie opracowania prognozy) systemów infrastruktury technicznej w aspekcie poziomu zabezpieczenia środowiska.

W prognozie uwzględniono skutki dotychczasowego zagospodarowania terenu.

Zakres oceny dostosowano do specyfiki działalności projektowanej na terenie będącym przedmiotem opracowania oraz terenach sąsiednich.

1.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektu planu miejscowego

W analizowanym przypadku dla obszaru objętego projektem planu miejscowego przewidziano następujące przeznaczenie terenu (cytat z ustaleń projektu planu):

§ 5.1. Dla terenu 1.U ustala się:

- 1) *przeznaczenie podstawowe – teren zabudowy usługowej, na którym dopuszcza się:*
 - a) *funkcję mieszkaniową realizowaną w budynku mieszkalno-usługowym,*
 - b) *składy i magazyny,*
 - c) *zabudowę garażową, gospodarczą, zieleń urządzoną, miejsca parkingowe,*
 - d) *lokalizację obiektów budowlanych infrastruktury technicznej na zasadach określonych w rozdziale 11,*
- 2) *szczególne warunki zagospodarowania wynikające z ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu zawarte są w rozdziale 3;*

§ 8.6. Szczególne warunki zagospodarowania terenu 1.U:

- 1) *zakazuje się otwartych składów materiałów sypkich i pyłących mogących spowodować zapylenie sąsiadujących nieruchomości;*
- 2) *wysokość składów innych materiałów do 3 m;*
- 3) *zakazuje się lokalizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkiem inwestycji celu publicznego oraz tych inwestycji, które nie wymagają sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko i nie wywierają niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz;*
- 4) *nawierzchnie utwardzone należy zabezpieczyć przed zanieczyszczeniem wód w głębszych warstwach gleby;*
- 5) *pas terenu położony wzdłuż granicy z sąsiednimi nieruchomościami o min. szerokości 4 m należy zagospodarować neutralnie, wielopiętrową zielenią.*

Główne cele projektu to sporządzenie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zgodnie z wnioskiem podmiotu zainteresowanego prowadzeniem działalności gospodarczej, której zakres wykracza poza ustalenia obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Mstów w granicach sołectwa Zawada, przyjętego uchwałą nr XXVIII/216/2016 Rady Gminy Mstów z dnia 23 grudnia 2016 r. (z uwzględnieniem rozstrzygnięcia nadzorczego nr IF.III.4131.1.15.2017 Wojewody Śląskiego z dnia 1 lutego 2017r.).

1.4. Powiązania projektu planu miejscowego z innymi dokumentami planistycznymi gminy Mstów

W analizowanym przypadku dla obszaru objętego projektem planu miejscowego obowiązują kierunki i zasady polityki przestrzennej określone w „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mstów*” uchwalonego uchwałą nr XXIII/175/2012 Rady Gminy Mstów z dnia 29 czerwca 2012 roku w sprawie zmiany „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mstów*”.

Obszar objęty projektem planu miejscowego posiada plan miejscowy obejmujący całość obrębu wsi. Dla wsi Zawada obowiązuje plan miejscowy uchwalony uchwałą nr XXVIII/216/2016 Rady Gminy Mstów z dnia 23 grudnia 2016 r. w sprawie *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Mstów w granicach sołectwa Zawada*.

Uchwała XXIX/247/2021 z dnia 14 maja 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego przy ulicy Częstochowskiej w miejscowości Zawada w Gminie Mstów, określiła obszar objęty pracami planistycznymi.

2. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANYCH DOKUMENTÓW ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanych dokumentów winny umożliwiać monitoring:

- 1) w zakresie zgodności zagospodarowania terenów z postanowieniami miejscowego planu;
- 2) w zakresie oddziaływania na środowisko.

2.1. Analiza zgodności zagospodarowania terenów z postanowieniami miejscowego planu.

Monitoring skutków realizacji postanowień planu miejscowego prowadzony będzie w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym dokonywanej zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez wójta gminy uwzględniającej m.in. prowadzone na bieżąco rejestry wydanych pozwoleń na budowę oraz rejestry obiektów oddanych do użytku.

Analiza zgodności zagospodarowania terenów z postanowieniami miejscowego planu prowadzona będzie w oparciu o:

- wydane pozwolenia na budowę,
- przedsięwzięcia oddane do użytku.

2.2. Analiza oddziaływania postanowień miejscowego planu na środowisko.

Dla oceny skutków dla środowiska realizacji postanowień miejscowego planu proponuje się zastosowanie metod pozwalających na monitoring oddziaływania na środowisko oraz stanu jakości środowiska.

Monitoring oddziaływania na środowisko winien:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, kontrolę realizacji postanowień tej decyzji,
- w odniesieniu do pozostałych przedsięwzięć kontrola powinna być oparta na danych Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach.

2.3. Częstotliwość przeprowadzania monitoringu powinna być przeprowadzona nie rzadziej niż raz na 4 lata.

3. OKREŚLENIE OBSZARU ZMIAN PRZEZNACZENIA oraz ISTNIEJĄCEGO ZAGOSPODAROWANIA

3.1. Obszar zmian przeznaczenia

Niniejsze opracowanie obejmuje obszar projektu planu miejscowego położony w południowo-wschodniej części wsi o powierzchni ok. 0,53 ha. Podstawowym przeznaczeniem terenu jest zabudowa usługowa.

3.2. Istniejące przeznaczenie i zagospodarowanie

Istniejące przeznaczenie wynikające z obowiązującego planu miejscowego terenu oznaczonego w omawianym projekcie planu symbolem 1.U, to:

40MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;

Obszary zainwestowane

Obszar objęty projektem planu jest niezabudowany - zabudowa gospodarcza na nieruchomości została rozebrana. Na publikowanych zdjęciach satelitarnych widoczna jest jeszcze zabudowa.

Uzbrojenie terenu

Obszar opracowania posiada infrastrukturę techniczną i bezpośredni dojazd z drogi wojewódzkiej.

4. ANALIZA I OCENA WARUNKÓW NATURALNYCH I STANU ŚRODOWISKA

4.1. Warunki naturalne

Położenie i rzeźba terenu

Obszar opracowania leży we wsi Zawada, w Gminie Mstów.

Zgodnie z podziałem na rejony fizyczno-geograficzne Polski (Geografia Fizyczna Polski J. Kondracki) gmina Mstów położona jest na pograniczu dwóch podprovincji. Zachodnia i centralna część gminy pozostaje w zasięgu podprovincji: Wyżyna Śląsko-Krakowska (341) w makroregionie: Wyżyna Woźnicko-Wieluńska (341.2) w mezoregionie: Wyżyna Wieluńska (341.21) oraz w makroregionie: Wyżyna Krakowsko-Częstochowska (341.3) w mezoregionie: zwanym Wyżyną Częstochowską (341.31). Wschodnia część gminy położona jest również fragmentarycznie w zasięgu podprovincji: Wyżyna Środkowo-Małopolska (342), w obrębie makroregionu Wyżyna Przedborska (342.1) w mezoregionie Niecka Włoszczowska (342.14). obszar opracowania leży zatem w mezoregionie zwanym Wyżyną Częstochowską (341.31).

Pod względem morfologicznym – obszar opracowania leży w zasięgu Wyżyny Częstochowskiej i jest pochylony w kierunku północno-zachodnim o wysokość ok. 267 m npm w części północno-zachodniej do 272 m npm w południowo-wschodniej części.

Obszar objęty proj. planu jest prawdopodobnie odwadniany poprzez obszary bezodpływowe i ponory do rzeki Warty.

Rzeźbę analizowanego obszaru charakteryzuje równinna część wyżyny leżąca pomiędzy niewielkimi wzniesieniami.

Budowa geologiczna i warunki geologiczno-inżynierskie

Analizowany obszar leży w obrębie jednostki o nierównomiernie ukształtowanej powierzchni podczwartorzędowej zbudowanej z wapieni jurajskich. Rzeźbę tę maskują utwory młodsze pochodzenia polodowcowego. Utwory jurajskie tworzą wzgórza i wypiętrzenia terenu, natomiast w obniżeniach zalegają utwory czwartorzędowe o zmiennej miąższości. Analizowany obszar stanowi część obniżenia terenu płaskiej

i suchej doliny wypełnionej piaskami – jest to tzw. dolina „wiodąca”, którą płyną wody w czasie obfitych opadów lub roztopów wiosennych. Morfologia tej doliny wyklucza jednak bezpośredni przepływ takich wód przez obszar opracowania.

Utwory czwartorzędowe leżą bezpośrednio na utworach jurajskich i kredowych. Cechuje je zmienna miąższość – od kilkudziesięciu centymetrów do kilkudziesięciu metrów. Na obszarze opracowania nie badano głębokości ich zalegania.

Poziomu wód gruntowych nie stwierdzono na głębokości do 2 m.

Warunki hydrologiczne

Pod względem hydrograficznym rejon opracowania leży w dorzeczu rzeki Warty, będącej prawobrzeżnym dopływem Odry. Przez analizowany obszar nie przepływa żaden ciek. Stanowi część suchej dolinki wód okresowych (tzw. doliny „wiodącej”).

Działalność człowieka na badanym obszarze doprowadziła do niewielkich zmian stosunków wodnych, które w zakresie wód podziemnych przejawiają się w obniżeniu zwierciadła wód w sąsiedztwie wyrobisk po eksploatacji żwirów i piasków. Obniżenie się zwierciadła wód podziemnych występuje także w związku z zabudową powierzchni terenu i rozbudową sieci kanalizacyjnych.

Gleby

W rejonie opracowania występują gleby wytworzone z utworów czwartorzędowych: piasków, żwirów, glin, pyłów oraz powstałe ze skał wieku jurajskiego - wapieni górn jurajskich i skał wieku kredowego – wapieni marglistych i margli.

Pod względem typologicznym większość występujących gleb należy do gleb bielcowych i pseudobielcowych. Gleby te cechują zbliżone właściwości. Gleby te wytworzone z piasków luźnych i słabogliniastych zaliczone zostały do gruntów ornych średnich – RIVa.

Nie stwierdzono skażenia toksycznego lub zakwaszenia gleb. Monitoring prowadzony przez PIOŚ wykazał nieznaczne przekroczenia zawartości metali ciężkich w glebach, lecz pochodzenie tych przekroczeń można uznać za naturalne.

Klimat

Zgodnie z podziałem Polski na dzielnice rolniczo-klimatyczne (R. Gumiński) obszar opracowania położony jest w zasięgu XV – Częstochowsko-Kieleckiej dzielnicy klimatycznej. Dzielnicę tę charakteryzują następujące warunki klimatyczne:

- średnia roczna temperatura powietrza 7,5°C
- najcieplejszy miesiąc – lipiec +17°C
- najchłodniejszy miesiąc – styczeń -3°C do -3,5°C
- roczna amplituda w granicach 21°C do 23°C
- średnia roczna liczba dni z przymrozkami 120-140 dni
- czas zalegania pokrywy śnieżnej 60-80 dni, maksymalnie 100 dni
- okres wegetacyjny średnio 210-220 dni
- średnioroczna skala opadów w granicach 600-700 mm

Przeważają wiatry zachodnie, południowo-zachodnie i północno-zachodnie – ok. 46% dni w roku, rzadziej obserwuje się wiatry północno-wschodnie i południowo-wschodnie.

W chłodnej porze roku wyraźnie wzrasta częstotliwość wiatrów południowo-zachodnich i południowych, w cieplej – północno-zachodnich i południowych. Dominują wiatry o średnich prędkościach 3 do 4 m/sek.

Stan atmosfery

Stan sanitarny powietrza atmosferycznego kształtują różne czynniki np.: emisja zanieczyszczeń, czynniki meteorologiczne m.in. kierunek i prędkość wiejących wiatrów, ciśnienie atmosferyczne, opady, inwersje termiczne oraz warunki topograficzne. Największe znaczenie ma jednak prędkość i kierunek wiatrów. Prędkość decyduje bowiem o tempie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń, natomiast kierunek wiatru o trasie ich tranzytu. Przewaga wiatrów zachodnich i południowo-zachodnich w warunkach klimatu lokalnego może powodować, okresowy wzrost zanieczyszczeń z rejonu Częstochowy oraz Śląska. Na stan zanieczyszczenia powietrza mają bowiem wpływ oprócz emitorów lokalnych również emitery zlokalizowane poza jej granicami.

Na obszarze opracowania nic nie wskazuje na jakiegokolwiek przekroczenia norm dot. stanu sanitarnego powietrza atmosferycznego.

Wartości przyrodnicze

Zgodnie z podziałem geobotanicznym Polski (Wł. Szafer) obszar opracowania położony jest w zasięgu prowincji Niżowo-Wyżynnej Środkowoeuropejskiej działu A-Bałtyckiego w poddziale A4 – Pas Wyżyn Środkowych w Krainie 15 – Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej w okręgu środkowym.

Znaczną część obszaru opracowania zajmują antropogeniczne zbiorowiska rolnicze - agrocenozy gruntów ornych. Użytki te zajmują część powierzchni analizowanej. Kompleksom roślin uprawnych towarzyszą zespoły roślin pospolitych w dużej mierze uzależnionych od gatunków roślin aktualnie uprawianych.

Projekt planu nie zaburza podstawowego charakteru pokrycia (agrocenozy drobnoprzestrzenne). Projektowane kontury i sposoby zagospodarowania umożliwiają migrację i wymianę genetyczną fauny i flory.

Z uwagi na, iż obszar opracowania pozostawał poza zasięgiem systematycznych badań faunistycznych, fauna tego obszaru poznana jest jedynie fragmentarycznie. Większość informacji o występujących tutaj zwierzętach pochodzi z lat 60-tych i 70-tych, nie obrazuje więc stanu aktualnego.

Wzmiankowano tu o występowaniu kilku gatunków pospolitych chrząszczy, pojawia się również kilkanaście gatunków ptaków – gniazdowych i przelotowych. Wśród ssaków dominują gatunki należące do szeroko rozpowszechnionych w Polsce.

Na obszarze gdzie przewidziano w proj. planu zabudowę nie występują żadne siedliska zwierząt lub roślin chronionych.

Klimat akustyczny

Na analizowanym obszarze nie występują szczególne źródła hałasu wymagające podjęcia działań zmierzających do ich ograniczenia lub osłonięcia.

Powierzchnia terenu

Analizowany obszar nie jest zabudowany.

Lasy

Na analizowanym obszarze lasy nie występują.

4.2. Obszary chronione i cele ochrony, zagrożenia

Obszary chronione

Zgodnie z publikowanymi na stronach ikar2.pgi.gov.pl, natura2000.gdos.gov.pl oraz www.natura2000.mos.gov.pl danymi obszar projektu planu położony jest w otulinie Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”. Nie ustanowiono zadań ochronnych dla obszaru otuliny.

Zagrożenia

Na analizowanym obszarze nie występują zagrożenia wodami powodziowymi ani zagrożenie osuwania się mas ziemnych. Nie występują też zagrożenia dla flory i fauny.

Podatność na degradację

System przyrodniczy posiada zdolność utrzymywania lub odtwarzania swej struktury i funkcji w warunkach zmian zewnętrznych, czyli powracania do stanu normalnego po jego naruszeniu. W niektórych przypadkach jednak następuje załamanie równowagi ekologicznej najczęściej w przypadku naruszenia mechanizmów homeostatycznych.

Zdolność do regeneracji posiadają przede wszystkim komponenty biotyczne, a wśród abiotycznych – hydrosfera i klimat, pozostałe są nieodwracalne. Regeneracja przyrody odbywa się dzięki procesowi sukcesji i rozprzestrzeniania się gatunków. Świadczą o tym obserwacje sukcesji ekologicznej – spontanicznej i wspomaganej przez człowieka np. na zdegradowanych terenach poeksploatacyjnych, lub na terenach występowania muraw kserotermicznych zalesionych, a później odlesianych.

Regeneracji mogą podlegać również wody – powierzchniowe i podziemne w wyniku ustania działania czynników degradujących (powracanie poziomu wód do stanu pierwotnego po zaprzestaniu działalności górniczej, przywracanie zanieczyszczonym rzekom wartości biologicznej po likwidacji źródeł degradacji).

Na obecnym etapie wiedzy o strukturze i funkcjonowaniu systemu przyrodniczego nie jest możliwe przedstawienie przestrzennego rozmieszczenia odporności na degradację i zdolności do regeneracji środowiska przyrodniczego na analizowanym obszarze.

5. INNE ELEMENTY MAJĄCE WPŁYW NA STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO

5.1. Zabytki i wartości kulturowe

Na obszarze opracowania nie występują żadne zabytki ani obiekty posiadające wartości kulturowe.

5.2. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Powierzchnia planu jest terenem rolnym (grunt orny).

5.3. Stosunki własnościowe

Nieruchomość objęta planem jest we władaniu prywatnym.

6. OGÓLNA OCENA STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na obszarze objętym opracowaniem stan środowiska przyrodniczego uległ w większej części antropogenicznym zmianom, przede wszystkim na skutek działań inwestycyjnych. Oddziaływanie tego czynnika spowodowało zmiany w strukturze gleb.

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu nie wystąpią żadne istotne zmiany. Zapisane w projekcie planu warunki ochrony środowiska istotnie ograniczają wpływ na cele ochronne ustanowione dla Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”.

7. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Analiza istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji przewidywanych ustaleń miejscowego planu prowadzi do następującej, prognozowanej oceny:

teren 1.U o pow. ok. 0,53 ha – nie przewiduje się problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji ustaleń planu.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU, ORAZ SPOSOBY ICH UWZGLĘDNIENIA

8.1. Cele ochrony ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym

Siedliska przyrodnicze z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej nie występują na obszarze opracowania.

8.2. Cele ochrony ustanowione na szczeblu krajowym

Zgodnie z przyjętą przez Radę Ministrów nr 239 z dnia 13 grudnia 2011 roku w sprawie przyjęcia *Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030* (Monitor Polski z dn. 27 kwietnia 2012 poz. 252) przygotowywane są regulacje prowadzące do ciągłego analizowania przekształceń zagospodarowania i stanu środowiska.

W „Koncepcji ...” przewiduje się:

- „monitorowanie zmian w całej sferze gospodarowania, związanych z nim przekształceń środowiska przyrodniczego oraz ciągle aktualizowanie informacji o zasobach stanowiących podstawę rozwoju;
- diagnozowanie kształtowanych przeobrażeń strukturalnych oraz współzależnych z nimi uwarunkowań ekologicznych i przestrzenno-ekonomicznych;
- ciągle prognozowanie zmiennych w czasie warunków i sytuacji, określanie pola najbardziej prawdopodobnego rozwoju, wybór dostosowanych do nich strategii oraz prognozowanie i programowanie rozwoju w oparciu o ciągle aktualizowany obraz kształtowanej rzeczywistości;
- ciągłość procesu monitorowania, diagnozowania, prognozowania, programowania i projektowania przekształceń strukturalnych, podejmowanie decyzji kształtujących rozwój przez podmioty całego systemu funkcjonowania państwa;
- ciągle badanie przestrzeni geograficznej i zachodzących w niej procesów rozwoju i przestrzennego zagospodarowania. Jest to formuła kształtowania strategii elastycznych, otwartych i dynamicznych wobec otwartej przyszłości. Strategii, które odpowiadałyby na pytanie, jak postępować współcześnie, zamiast jaka będzie przyszłość (co będzie); jak osiągać rozwiązania konsensusowe przez procedury negocjacyjne; jak wykorzystywać szansę i minimalizować zagrożenia; jak godzić cele bieżące z długookresowymi.

Monitorowanie zmian - organizacja Systemu Informacji Przestrzennej (SIP)

Monitoring zmian strukturalnych, dokonujących się w ciągłym procesie przekształceń polskiej przestrzeni, jest jednym z podstawowych instrumentów funkcjonowania systemu planowania strategicznego. System ten, zgodnie z zasadą ciągłości, obejmuje segmenty: monitorowania rzeczywistości, diagnozowania procesów przekształceń, prognozowania - programowania - projektowania przyszłości, podejmowania decyzji strategicznych.

Rolą monitoringu jest tworzenie podstaw informacyjnych permanentnego diagnozowania procesów przekształceń. Monitoring przestrzenny jest systemem dynamicznym, nie tylko gromadzącym informacje, ale także przetwarzającym, emitującym sygnały-ostrzeżenia, a nawet programującym hipotetyczny rozwój sytuacji w przypadku braku interwencji decyzyjnej czy planistycznej.

Ewolucja koncepcji gospodarki przestrzennej, struktur administracyjnych i samorządowych państwa warunkuje operacjonalizację systemu monitoringu. Uznaje się, iż ogniwami podstawowymi będą poziom krajowy, uwzględniający problemy całego kraju, poziom regionów administracyjnych oraz poziom miejscowy.

Poziom krajowy wiąże się z koncepcją polityki przestrzennego zagospodarowania kraju, wraz z polityką międzyregionalną państwa - jest więc poziomem użytecznym głównie dla centralnych struktur analityczno-decyzyjnych.

Poziom miejscowy wiązany jest zaś ze strukturą samorządową i użytecznością monitoringu dla władz gminnych. Jest to istotne rozróżnienie ze względu na różne typy polityk przestrzennych, prowadzonych przez państwo i przez układ samorządowy. Polityki te nie zawsze będą zbieżne, dlatego monitoring może stanowić rynek informacyjny, w ramach którego może następować optymalizacja działań przestrzennych. W tym układzie szczególnie istotna jest polityka regionalna państwa, a zwłaszcza interwencja państwa na obszarach zdegradowanych lub podlegających restrukturyzacji.

Operacyjnym narzędziem monitoringu powinien być System Informacji Przestrzennej traktowany jako odwzorowany kartograficznie zbiór informacji odniesiony do problemowej struktury przestrzennego zagospodarowania kraju.

Konieczne jest stworzenie w Polsce Systemu Informacji Przestrzennej opartego o podział na jednostki terytorialne „NTS”, analogiczne do stosowanych na terenie Unii Europejskiej.”

Uwzględniono poprzez wskazanie zasad i terminów prowadzenia monitoringu (pkt 2.).

8.3. Inne problemy środowiska

Na obszarze opracowania inne problemy środowiska nie występują.

9. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTOWANEGO PRZEZNACZENIA TERENÓW NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

Przewidywane oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną – nie występują,
- ludzi – nie występują,
- zwierzęta – nie występują,
- rośliny – nie występują,
- wodę – nie występują, projekt planu ustala obowiązek rozwiązania gospodarki ściekowej poprzez realizację kanalizacji,
- powietrze – nie występują, projekt planu ustala obowiązek stosowania do celów grzewczych rozwiązań proekologicznych,
- powierzchnię ziemi – występują – są to oddziaływania bezpośrednie i stałe,
- krajobraz – nie występują,
- klimat – nie występują,
- zasoby naturalne – nie występują,
- zabytki – nie występują,
- dobra materialne – nie występują.

Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na środowisko projektowanego w proj. planu przeznaczenia terenów niezabudowanych pod zabudowę. Znaczącego tzn. takiego, którego nie można ograniczyć, i którego skutki byłyby nieodwracalne lub niemożliwe do rewitalizacji.

Oddziaływanie zainwestowania przewidzianego projektem planu na środowisko przyrodnicze oceniono posługując się następującymi kryteriami:

- charakterem zmian (**bardzo korzystne, korzystne, niekorzystne, niepożądane, neutralne**),
- intensywności przekształceń (**nieistotna, nieznaczna, zauważalna, duża, zupełna**),
- bezpośredniości oddziaływania (**bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane**),
- okresu trwania oddziaływania (**długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe**),
- częstotliwości oddziaływania (**stałe, chwilowe, epizodyczne**),
- zasięgu oddziaływania (**miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne, transgraniczne**),
- trwałości przekształceń (**nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewitalizacji**).

Obszar o powierzchni około 0,53 ha nie jest zabudowany, obejmuje tereny o niskiej bonitacji rolnej, obecnie nie będą użytkowane w oczekiwaniu na zmianę przeznaczenia – stanowi zatem zagrożenie dla środowiska nie zajmując jednak żadnych cennych siedlisk, w związku z tym proponowaną zmianę należy ocenić, jak poniżej:

- charakter zmian – **neutralne**,
- intensywność przekształceń – **duża**,

- bezpośrednio oddziaływania – **bezpośrednia**,
- okres trwania oddziaływania – **długoterminowy**,
- częstotliwość oddziaływania – **stała**,
- zasięg oddziaływania – **miejscowy**,
- trwałości przekształceń – **częściowo odwracalne**.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Projektowany obszar zmiany planu miejscowego o powierzchni około 0,53 ha nie zawiera żadnych, chronionych siedlisk – przewidywane zagospodarowanie obszaru ma jednak oddziaływania na środowisko naturalne. Jest zatem sensowne poszukiwanie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań zabudowy i zagospodarowania na środowisko przyrodnicze.

Przewidywane zagospodarowanie zostało w projekcie planu miejscowego obwarowane wieloma warunkami, których spełnienie gwarantuje niewielką uciążliwość dla środowiska. Przede wszystkim wymaga się właściwego, nieuciążliwego, rozwiązania gospodarki cieplnej i unieszkodliwienia ścieków, wykluczenia oddziaływania poza granicami planu.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Dla terenu 1.U o powierzchni ok. 0,53 ha – obejmującego obszar niezabudowany, przewiduje się wprowadzenie przeznaczenia pod tereny zabudowy usługowej – rozwiązaniem alternatywnym byłoby pozostawienie zabudowy czysto mieszkaniowej.

Należy zauważyć, że wyżej opisany obszar jest wyznaczony pod zabudowę (M2 - obszary rozwoju wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej) w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mstów” uchwalonym uchwałą nr XXIII/175/2012 Rady Gminy Mstów z dnia 29 czerwca 2012 roku w sprawie *uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mstów*, które zostało pozytywnie zaopiniowane i uzgodnione przez wszystkie właściwe organy. Zatem w tym przypadku rozważanie rozwiązań alternatywnych jest bezprzedmiotowe.

12. INFORMACJE O TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Realizacja zagospodarowania zgodnie projektowanym w planie przeznaczeniem i zasadami zagospodarowania nie będzie stwarzała możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą zasięg oddziaływania możliwych do zrealizowania na obszarze opracowania inwestycji będzie wyłącznie miejscowy – nie będzie wykraczał poza bezpośrednie otoczenie przewidywanych form zagospodarowania.

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Opracowując prognozę przeanalizowano szereg materiałów archiwalnych dla dokonania oceny wartości przyrodniczych, które występują na terenie objętym planem. Zbadano stan środowiska (wód, powietrza, gleb, lasów itd.) i przeanalizowano ustalenia

zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego niewielkiej części wsi Zawada.

Opracowując prognozę przebadano, jakie formy ochrony ustanowiono już dla terenów i jakie ograniczenia w zagospodarowaniu wynikają z warunków środowiskowych. Sprawdzono, czy na obszarze opracowania są tereny narażone na zalanie wodami powodziowymi albo tereny udokumentowanych złóż lub stref ochrony ujęć wód. Analizowano również, czy ustalony planem zasięg terenu przeznaczanego pod zabudowę nie zniszczy wartościowej elementów środowiska i nie zamknie atrakcyjnych wglądów widokowych.

Stwierdzono, że proponowane ustalenia proj. planu nie pogorszą znacząco stanu środowiska.

Przyjęte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rozwiązania funkcjonalne i przestrzenne oraz określone zasady zagospodarowania pozwalają na ustalenie dla istniejącego i projektowanego zagospodarowania kilku rodzajów oddziaływania na środowisko, dla wydzielenia których, kryterium stanowi, dla przewidywanego w planie miejscowym przeznaczenia – zagrożenia dla środowiska.

Określono potencjalne zagrożenia dla środowiska, które mogą się pojawić w wyniku realizacji ustalonego w proj. planu przeznaczenia terenu:

obszary obecnie niezabudowane, przeznaczone pod tereny nowej zabudowy, których przeznaczenie w projekcie planu jest inne od istniejącego użytkowania – przewiduje się tam neutralny wpływ na środowisko

Ustalenia projektu planu, zmieniające przeznaczenie z terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na tereny usługowe z dopuszczoną funkcją mieszkaniową nie niosą więc większych zagrożeń dla środowiska niż realizacja ustaleń obowiązującego dotychczas planu o ile realizacja inwestycji spełni wymogi ustanowione w projekcie planu.

mgr inż. arch.

Andrzej WĘGLARCZYK

uprawniony do projektowania
w planowaniu przestrzennym
upr. nr 304/88 Ministra GPiB z dn.18.02.1988 r.
tel.: 608208715; e-mail: aweglarczyk@interia.pl